

Løkkeinvariant

```
int sum(int n) {
    if (n == 0) return 0;
    else return n + sum(n-1);
}
```

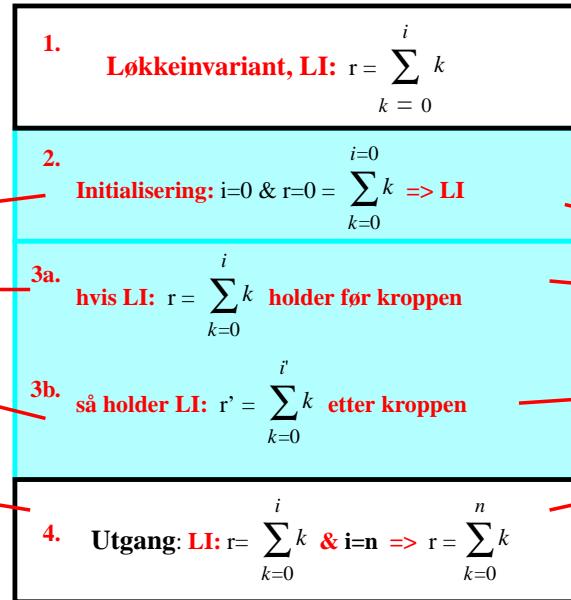
basis: $n==0 \rightarrow \text{sum}(0) = 0$

hvis $\text{sum}(n-1)$ returnerer riktig =

så er $\text{sum}(n) = n + \text{sum}(n-1) =$

$$\sum_{i=0}^{n-1} i = \sum_{i=0}^n i$$

```
int sumw(int n) {
    int i=0, r=0;
    while (i != n) {
        r=r+i;
        i++;
        // r'=r+i, i'=i+1
    }
    return r;
}
```


i-120 : H-98

int sumw(int n) {

int i=0, r=0;

while (i != n) {

i++;

r=r+i;

// i'=i+1, r'=r+i'

}

return r;

9a. Løkke-invarianter: 2

Bubblesortering

```
/** sorterer array A[0...n]:
PRE @param A array av int      @return sortert A */
BS(int[] A)
// A[n+1..n] ... 0 <= r < s <= n & s > i = n ... ingen slik s
1: for (i = n, i >= 1, i-) {
    li1: A[i+1..n] er sortert og har n-i største elementer
    LI1: 0 <= r < s <= n & s > i → A[r] <= A[s]
    // A[0] er størst i A[0..0] ... 0 <= t < j=0 ... ingen slik t
2:   for (j = 0, j < i, j++) {
        li2: A[j] er størst i A[0..j]
        LI2: 0 <= t < j <= n → A[t] <= A[j]
        if (A[j] > A[j+1]) swap(A[j], A[j+1]);
        j'=j+1: er A[j'] størst i A[0..j']
        hvis A[j] <= A[j+1] & li2 → YES
        ellers A[j']=A[j] > A[j+1]=A[j'-1] & li2 → YES
        LI2': 0 <= t < j' <= n → A[t] <= A[j']
    } UT2: li2 & j=i : A[i] er størst bland A[0..i]
        LI2 & j=i: 0 <= t < i <= n → A[t] <= A[i]
    li1 & UT2: A[0..i-1] <= A[i] <= A[i+1..n] → li1' der i'=i-1
    li1': A[i..n] er sortert og har n-(i-1) største elementer
    LI1': i'=i-1: 1 <= r < s <= n, s > i' → A[r] <= A[s]
} UT1: li1 & i=0 : A[1..n] er sortert og har n-1 største elem.
    men da også A[0] har et element <= A[r] for 0 < r <= n
    LI1 & 0=i : 0 <= r < s <= n & s > 0 → A[r] <= A[s]
    spesielt, for s=1 og r=0 : A[0] <= A[1]
```

i-120 : H-98

9a. Løkke-invarianter: 3

Heltallsdivisjon

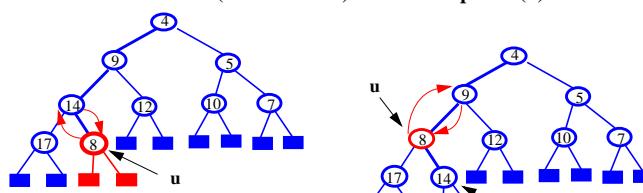
```
/** beregner heltalls kvotient samt resten
PRE @param x >= 0
    @param y > 0
    @return (q, r) sa. x = q*y + r & r < y */
divr(x, y) {
    q = 0; r = x;
    // q=0=k & r=x >= 0 & x=x+0*y
    while (y <= r) {
        etter k-te iterasjon: q=k & x=r+k*y
        LI: r >= 0 & x = r + q*y
            q = q+1;
            r = r - y;
            q' = q+1 & r'=r-y >= 0 &
            r' + q'*y = (r-y) + (q+1)*y
            = r + q*y - y + y = x
    }
    UT: LI & r<y => x = r + q*y & r < y
    return (q, r);
}
```

```
/** beregner største felles divisor
PRE @param x1 > 0
    @param x2 > 0
    @return y2 = gcd(x1,x2) */
gcd(x1,x2) {
    y1=x1; y2=x2;
    // gcd(x1,x2) == gcd(x1,x2)
    while (y1 != 0) {
        LI: gcd(y1,y2) == gcd(x1,x2)
            if (y2 >= y1) y2=y2-y1;
        // gcd(y2,y1) == gcd(y2-y1,y1)
        else (y1,y2) = (y2,y1);
        // gcd(y2,y1) == gcd(y1,y2)
    }
    UT: LI & gcd(y1,y2) == gcd(0,y2) == y2
    return y2;
}
gcd(y1,y2) = z >= 1
y1 = z*k1 <= z*k2 = y2 & gcd(k1,k2) = 1 :
y2' = y2-y1 = z*(k2-k1) & gcd(k1, k2-k1) = 1
hvis ikke, da for noen v > 1
    k1=v*a & k2-k1=v*b, så
    k2=v*b+v*a=v*(b+a)
dvs. gcd(k1,k2)=v>1
9a. Løkke-invarianter: 4
```

i-120 : H-98

Oppover bobbling i Heap

Heap-Ordering invariant (HOI) :
for hver node n (unntatt roten) : n.elem >= parent(n).elem

// HOI gjelder overalt før innsetting
u = nylig innsatt node
// nå: 1. u ligger 'nederst', 2. andre er som før
while (u != root() && (u.elem < parent(u).elem)) {
 LI: HOI kan bli ugyldig kun på stien S fra u til rotten
 1. u og parent(u) er eneste paret der HOI muligens ikke holder &
 2. for alle nøkler x, y (unntatt u's): hvis 'x er over y' (etter løkken)
 så også 'x var over y' før innsetting
 swap(u, parent(u));
u = parent(u);
 // etter 'swap' har vi
 // u' = den gamle u med dens gamle parent(u).elem
 // og u' = parent'(u') = den gamle parent(u) med den gamle u.elem
 // 1. – men da: u'.elem = parent(u).elem > u.elem = parent'(u').elem
 // – og videre: la b være det andre barnet av den gamle parent(u),
 // b.elem >= parent(u).elem > u.elem = parent'(b).elem
 // dvs. HOI holder for u' og dens 2 barn,
 // 2. – hvis u' er over en x, så var u (og dermed også parent(u)) over x før 'swap'
 // men 2. holdt før løkken og dermed opprettholdes den
 // => 2.' & 1.'
 }
UT: LI & (u==root || u.elem >= parent(u).elem) => HOI for hele Heap

i-120 : H-98

9a. Løkke-invarianter: 5